Raadsinformatiebrief

Datum	6 mei 2025	Zaaknummer	2812888
		Portefeuille	Openbare orde en veiligheid ir. C.H.C. van Rooij
Onderwerp	Ontwerp Programmabegroting 2026 ODBN		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:

1. De aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026;
2. De ontwerp Programmabegroting 2026 ODBN;
3. De reactienota Kadernota 2026;
4. Het onafhankelijk advies van het adoptiepanel ODBN;
5. Onze reactie zoals verwoord in deze RIB.

Aanleiding
Het Dagelijks Bestuur (DB) van de ODBN heeft op 4 april 2025 de ontwerp Programmabegroting 2025, volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), ter zienswijze aan de gemeenteraad voorgelegd.

Kernboodschap
De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) presenteert de programmabegroting voor 2026, waarin de organisatie haar koers bepaalt in een tijd van financiële uitdagingen, bekend als het 'ravijnjaar'. Dit jaar dwingt de ODBN en haar deelnemers tot zorgvuldige keuzes in beleid en uitvoering om de kosten beheersbaar te houden.
De door de ODBN ontvangen signalen dat gemeenten de komende jaren fors zullen inboeten op hun financiële uitgangspositie zijn serieus en kritisch opgepakt. In aanloop naar de begroting van 2025 heeft de ODBN daarop reeds geanticipeerd en verantwoordelijkheid genomen. De ODBN heeft ingaande het huidige begrotingsjaar 2025 een bezuiniging doorgevoerd wat resulteerde in een verlaging van de bijdragen van de deelnemers met €1.400.000, waarvan €500.000 op overhead. Verder heeft de Provincie Noord-Brabant in 2024 een onderzoek laten uitvoeren naar bezuinigingsmogelijkheden op de overhead. De algemene conclusie was dat de organisatie al lean was georganiseerd en dat op de organisatie geen duidelijke besparingsmogelijkheden aan te wijzen zijn die het uurtarief verder neerwaarts doen bijstellen. Dat maakt ook dat de ODBN de oproep uit de brief van 20 december 2024 niet volgt en in de ontwerpbegroting

2026 een loonindexering van 2,1% en een prijsindexering van 2,2% opgenomen hebben, conform de cijfers van het CPB. In het uurtarief heeft de ODBN al verantwoordelijkheid in de begroting 2025 genomen. Desondanks ziet de ODBN mogelijkheden de kosten verder terug te dringen door verdergaande digitalisering van onze taken door de inzet van Kunstmatige Intelligentie (AI) en Robotisering (RPA). Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2024 zijn middelen gereserveerd voor de aanschaf van nieuwe systemen in 2026. Hierdoor hoeven voor de implementatie van deze nieuwe systemen geen extra middelen in 2026 te worden geraamd hetgeen een positief effect heeft op het uurtarief 2026. Daarnaast is een eenmalig bedrag geserveerd voor de versnelling van de robotisering en gebruik van AI waardoor op termijn besparingen worden bereikt. Indien de gereserveerde middelen niet worden aangewend, zullen deze terugvloeien naar de deelnemers.

Meierijstad kan met uitzondering van de basistaken zelf keuzes maken in de omvang van de taken die worden opgedragen, mits dit binnen de redelijke grenzen van gemaakte afspraken past. Er is door de ODBN niet voor gekozen om al op voorhand de nullijn te hanteren voor het werkprogramma. De (financiële) situatie per gemeente c.q. provincie verschilt en daarmee ook de beleidsmatige keuzes die we als gemeente of provincie maken. Eventuele aanpassingen van het werkprogramma worden verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2026. Meierijstad hanteert de nullijn zoals verwoord in de brief van 20 december 2024 in het kader van het Ravijnjaar.
Reden om positief te zijn over de voorliggende ontwerp Programmabegroting 2026. Deze is solide en goed verdedigbaar en er is een positief advies van het adoptiepanel. Er is mede daarom geen aanleiding om gebruik te maken van het formele zienswijzetraject.

Communicatie
De RIB wordt toegezonden aan de ODBN.

Participatie
Het adoptiepanel van de regio heeft een onafhankelijk advies uitgebracht. Er is sprake van een gezamenlijk optrekken van deelnemende gemeenten, provincie en ODBN.

Duurzaamheid
De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) richt zich in de programmabegroting voor 2026 sterk op duurzaamheid, met als doel een schone, veilige en toekomstbestendige leefomgeving te creëren. Hier zijn de belangrijkste punten:
Duurzaamheidsinitiatieven

1. Innovatie en Technologie
    - AI en RPA: Investeringen in kunstmatige intelligentie en robotisering om de efficiëntie van milieutaken te verbeteren en kosten te besparen.
    - Data-gedreven Werken: Verbetering van dataverzameling en -analyse om milieuproblemen beter te begrijpen en aan te pakken.
2. Milieu en Natuur
    - Natuurbescherming: Taken gericht op de bescherming van flora en fauna, inclusief de implementatie van de Omgevingswet.
    - Sanering Verkeerslawaai: Voortzetting van projecten om verkeerslawaai te verminderen en de leefomgeving te verbeteren.
3. Energietoezicht
    - SPUK-THE: Specifieke uitkering voor toezicht en handhaving van energiebesparingsmaatregelen, gericht op het naleven van energiebesparingsplichten en het stimuleren van energiebesparing.

- Energietransitie: Advies en toezicht op initiatieven zoals waterstof, energieopslag, en zonne- en windparken.

Samenwerking en Transparantie

- Samen Sterk in Brabant (SSiB): Samenwerking met diverse partners voor handhaving in het buitengebied, gericht op het aanpakken van milieuproblemen zoals afvaldumping en stroperij.
- Transparantie: Meer focus op het toegankelijk maken van informatie voor burgers, om het vertrouwen in milieubeheer te vergroten.

Financiële Duurzaamheid

- Kostenbeheersing: Efficiëntiemaatregelen om de financiële druk te verlichten, zoals besparingen op overheadkosten en het verantwoord omgaan met beschikbare middelen.
- Incidentele Korting: Door rentebaten kan een incidentele korting op het uurtarief worden gegeven, wat bijdraagt aan financiële duurzaamheid.

Toekomstvisie

- Flexibiliteit en Vooruitgang: De ODBN streeft naar een flexibele organisatie die kan anticiperen op maatschappelijke en milieutechnische ontwikkelingen, met een sterke focus op innovatie en kwaliteit.

De ODBN blijft zich inzetten voor een duurzame leefomgeving door middel van innovatieve technieken, samenwerking, en transparantie, terwijl ze zorgvuldig omgaan met financiële middelen.

Financiën

Ontwerp Programmabegroting 2026

Op basis van de begroting is sprake van een gezond financieel beeld en een robuuste begroting. In de begroting 2025 van de gemeente Meierijstad is op basis van de kadernota 2025 van ODBN een budget opgenomen van € 3.825.659,-. Ditzelfde bedrag is opgenomen in de begroting 2026 van de gemeente Meierijstad zoals gevraagd in de brief van 20 december 2024 (Ravijnjaar).
Op basis van de begroting 2026 van ODBN is een structureel budget nodig van 3.849.784,-. Dit betekent een structurele toename van € 24.125,- ten opzichte van de verwerking van de kadernota 2026. Dit wordt mede veroorzaakt door de stijging van het aantal uren in het concept-werkprogramma 2026 en door het hanteren van het gemiddelde uurtarief in de rekensystematiek. Het tekort kan naar verwachting, zoals ook uit voorgaande jaren reeds is gebleken, worden opgevangen doordat het gedifferentieerde (werkelijke) uurtarief veelal lager zal zijn dan het gehanteerde gemiddelde uurtarief. Dit omdat er door de gemeente Meierijstad naar verhouding veel uren worden afgenomen waarvoor in werkelijkheid een lager uurtarief wordt gehanteerd dan het gemiddelde uurtarief. Het concept werkprogramma 2026 van ODBN kan worden uitgevoerd binnen het in de gemeentelijke meerjarenbegroting beschikbare budget.

Planning

De ODBN heeft verzocht om uiterlijk 27 juni 2025 een reactie aan het DB kenbaar te maken. Het Dagelijks Bestuur van de ODBN zal de eventueel ontvangen zienswijzen wegen en vervolgens een reactienota opstellen.

Dit alles moet er uiteindelijk toe leiden dat de ontwerp Programmabegroting 2026 ODBN ter vaststelling worden voorgelegd aan de vergadering van het Algemeen Bestuur op 10 september 2025.

Bijlage(n)

1. De aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026;
2. De ontwerp Programmabegroting 2026 ODBN;
3. De reactiememo Kadernota 2026;
4. Het onafhankelijke advies van het adoptiepanel ODBN.

Ter inzage documenten

-

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester
drs. M.J.M. Meertens	ir. C.H.C. van Roolj